

КІОТСЬКИЙ ПРОТОКОЛ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Ратифікувавши Кіотський протокол у 2004 році, Україна отримала можливість реалізувати невикористані нею квоти на викид вуглекислого газу. Одночасно з можливостями ми взяли зобов'язання реалізувати на отримані в результаті торгівлі надлишками квот кошти проекти зі скорочення викидів парникових газів [1].

Таблиця 1-Обсяги проданих квот та надходжень у державний бюджет України за роками[3]

Рік	Викиди CO ₂ , млн т	Невикористані квоти , %	Продані квоти, ОСВ+ОВК	Отримані кошти ,млрд гривень
2009	350,1	58,77	59713764	3
2010	345,3	59,33	90319587	4,5
2011	398,6	53,06	159181963	4
2012	369,1	56,53	282325677	5,5
2013	349,4	58,85	157928972	4,7

Дослідження показали, що намагання виконати умови Кіотського протоколу розподілили проекти спільного впровадження в Україні наступним чином (табл.2)

Таблиця 2-Розподіл проектів спільного впровадження в Україні за типами [4]

Тип	%
Енергозбереження на підприємствах металургійного комплексу.	38,9
Зменшення викидів у системах газопостачання.	23,86
Зменшення викидів у мережах розподілу електроенергії.	9,55
Енергозбереження у системах теплопостачання.	8,05
Енергозбереження в інших галузях промисловості.	6,18
Утилізація шахтного метану.	6,02
Реконструкція ТЕС та ТЕЦ.	3,1
Енергозбереження в сфері водопостачання.	1,8
Проекти відновлювальної енергетики.	1,11
Інші типи проектів	1,26

Таким чином, умовно, напрямки реалізації коштів отриманих внаслідок продажу квот можна поділити на такі категорії:

1. Промислове енергозбереження
2. Підвищення теплової ефективності промислових та побутових об'єктів
3. Екологічна безпека

Аналіз ефективності використання отриманих коштів Україною за 10 років роботи в умовах Кіотського протоколу показав, що пріоритетними було обрано види діяльності з найбільшим рівнем приватизації – енерго- і газорозподіл. Тобто, керування фінансовими потоками на рівні держави звелось тільки до їх розподілу без можливості контролю їх використання приватними власниками.

І тільки дані 2014-15 років дозволяють говорити про повернення контролю з боку держави і перерозподіл «кіотських грошей» на саме державні проекти: заміна рухомого складу патрульних автомобілів Міністерства внутрішніх справ України, реконструкція бортницької станції водоочистки у м. Києві [2].

Досвід провідних країн світу показав, що варто змінити процес адміністрування грошових потоків від продажу квот: застосувати програмний підхід до впровадження проектів, зменшити період звітування з метою підвищення контролю за ефективністю.

Список літератури:

1. *Министерство экологии и природных ресурсов Украины. НАЦИОНАЛЬНЫЙ КАДАСТР АНТРОПОГЕННЫХ ВЫБРОСОВ ИЗ ИСТОЧНИКОВ И АБСОРБЦИИ ПОГЛОТИТЕЛЯМИ ПАРНИКОВЫХ ГАЗОВ В УКРАИНЕ ЗА 1990-2013 ГГ. [Електронний ресурс] / Министерство экологии и природных ресурсов Украины. – 2015. – Режим доступа до ресурсу: http://www.menr.gov.ua/docs/klimatychna-polityka/UKR_NIR_2015_final.pdf.*
2. *Український реєстр вуглецевих одиниць [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.carbonunitsregistry.gov.ua/>.*
3. *Рахункова палата України [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.*
4. *План впровадження проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій у 2014 році. [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.menr.gov.ua/press-center/news/123-news1/2923-shchodo-opryliudnennia-spysku-proektiv-tsilovykh-ekolohichnykh-zelenykh-investytsii>*